

Het Nano-zeeaquarium deel 3

Tekst en foto's: Patrick Scholberg

In het vorig deel beloofde ik wat verder in te gaan op lagere dieren, doch voordat ik dat kan behandelen loont het de moeite om even na te denken welk type van aquarium of nano we wensen om optimaal te kunnen zorgen voor onze dieren en om een meerwaarde te creëren door doordachte keuzes te maken.

Foto 2: oren stellen weinig eisen en brengen toch veel kleur in een nano

We kunnen een mix maken van verschillende lagere dieren maar we kunnen ons ook beperken tot 1 soort zonder dat het één boven het ander staat. We dienen er enkel op te letten dat de dieren elkaar het leven niet moeilijk maken, zeker in een nano omdat hier de ruimte nog meer beperkt is tegenover het modale rifaquarium.

Het is mogelijk je nano zo in te richten, in functie van de latere levensgemeenschap die je wenst te gaan houden, zodat alle specifieke vereisten optimaal ingevuld kunnen worden. Ik geef enkele voorbeelden: je kan bijvoorbeeld je nano zo inrichten dat je opteert voor een levensgemeenschap van panda-gobietjes. Hier zal je dan voldoende *Pocillopora damicornis* in voorzien waartussen deze visjes zich van nature ophouden. Je kan ook een bakje inrichten met wat grovere deeltjes in het zand, een stukje levend steen en met lagere dieren die wat minder licht behoeven en hierbij plaats je een koppeltje *Stonogobiops yasha* of *nematodes tesamen* met hun pistoolgarnaalkoppel *Alpheus randalli* en zo bekom je vanzelf de ideale interessante levensgemeenschap. Je zou ook een bakje speciaal voor zeenaalden en/of zeepaardjes kunnen inrichten met de nodige

schemering met minder sterke stroming en voldoende wieren die als rustplaats voor de zeepaardjes zouden kunnen dienen. Ook mooi zou een nano kunnen zijn met wat anemoontjes en de daarbij passende garnaaltjes en/of krabbetjes. Je zou ook een poetsstation kunnen inrichten, wat kokerwormen, één of enkele anemoontjes, een mooi wiertje en een vooruitspringend stukje rots (lees levend steen) van waaruit poetsgarnalen hun diensten aan visjes aanbieden. Ook kan een mooie anemoon met passende anemoonvisjes, maar dan zonder andere 'grotere' vissen heel natuurlijk overkomen. Wel dan de anemoonvisjes van passende volwassen maat in overeenstemming brengen met het formaat van je aquarium. Maar hou er rekening mee dat in de vrije natuur een koppel anemoonvissen zich zelden meer dan 1 meter van hun 'huisanemoon' zullen verwijderen. Je moet dan geen grotere vissen bijplaatsen want als de broedtijd aanbreekt zullen deze anders in de verdrukking komen.

Ook heel mooi kan een bakje met Trimma's en/of Eviota's of Apogons zijn. Ook mooi scootertjes in een bakje met wieren en een kleurrijke greep uit buttons en/of oren. Of je kan je aquarium wijden aan enkel allerhande kokerwormen, hier zou je dan

'christmastrees' bij kunnen plaatsen en een bakje met allerhande gorgonen zou ook kunnen. Voorts is een verdere optie een nano bestemd voor enkel NPS (niet fotosynthetische koralen). Hier kan verlichting grotendeels gedempt zijn, eventueel het accent op blauwer georiënteerd licht met een vooral laminaire stroming waarbij op de nano of

Foto 3: wieren kunnen veel kleur in een Nano brengen en helpen de waterkwaliteit op peil te houden

het aquarium een overgedimensioneerde eiwitafschuimer aangesloten is al dan niet gecombineerd met een fosfaatreactor zodat door het veelvuldig voeren ook de waterwaarden correct blijven. Dit soort speciaal aquarium zou zeer geschikt zijn voor planktoneters, ik denk dan aan bijvoorbeeld een combinatie van *Meiacanthus smithi* (voldoende groot aquarium voorzien in dit geval) of *Aiollops megastigma* tesamen met *Lybia tessellata* en/of *Neopetrolisthes oshimai*. Ook zou hier een collectie van zeekomkommers en/of zeeappels ideaal in gehuisvest kunnen worden. En zo zijn afhankelijk van de interesse nog verdere voorbeelden te vinden zoals zee-egels met kauderni's en/of *Diademichthys lineatus*, een bakje speciaal ingericht voor lipvisjes, indien nodig met (partieel) een dikkere zandbodem voor een natuurlijke nachtrust. Daarin

zou vertrokken kunnen worden van een groepje jonge lipvisjes waaruit dan op natuurlijke wijze een harem kan ontstaan en waarbij we bij de aanschaf afspreken met de winkelier in kwestie om als er meerdere mannen uit voortspruiten we deze naar de aquariumzaak kunnen terug brengen en omwisselen voor vrouwtjes. Vaak loont het dan zeker de moeite om de lagere dieren een goede vaste verankering te geven tegen omkeren. U ziet de voorbeelden van levensgemeenschap zijn legio en u kan nog alternatieven bedenken.

De volgende keer ga ik dan verder in op de specifieke behoeften van de lagere dieren zelf die we harmonieus plaatsen om de ideale levensomstandigheden na te streven.

